

Хаєцька Анастасія

студентка

ВСП «Рівненський коледж НУБіП України»

АЛЬТЕРНАТИВНІ ВАРІАНТИ РОЗПОДІЛУ ДИВІДЕНДІВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

У сучасних умовах господарювання сільськогосподарські підприємства України можуть застосовувати три основних варіанти розподілу дивідендів: пропорційно обсягу персональної власності; з врахуванням категорії учасника; з врахуванням трудової участі співвласника.

Розподіл дивідендів пропорційно обсягу власності проводять наступним чином: 1) визначають коефіцієнт розподілу (K_p): $K_p = D_f / S_k$, де D_f – дивідендний фонд; S_k – статунний капітал; 2) обчислюють обсяг дивідендів конкретного учасника: $D = I_v \times K_p$, де D – сума дивідендних виплат; I_v – обсяг індивідуальної власності [1, с. 75].

У випадку розподілу дивідендів з врахуванням категорії власників, передусім, слід визначитись щодо пріоритетності тієї чи іншої категорії учасників. Згідно рішення Загальних зборів співвласників приймається як база розподілу певний відсоток нарахувань або певна сума дивідендів для кожної категорії власників. Дивіденди розподіляються шляхом визначення індивідуального коефіцієнту розподілу для кожної категорії: $K_{kr} = D_k / V_k$, де K_{kr} – індивідуальний коефіцієнт розподілу; D_k – сума дивідендів даної категорії; V_k – обсяг власності даної категорії.

Аналогічні коефіцієнти розраховуються для всіх категорій власників. Визначення обсягу дивідендних виплат конкретному учаснику здійснюють так: $D(1) = V(1) \times K_{kr}$, де $D(1)$ – сума дивідендів учасника № 1; $V(1)$ – обсяг власності учасника № 1; K_{kr} – індивідуальний коефіцієнт розподілу для певної категорії власників.

У випадку розподілу дивідендів відповідно поточного трудового внеску учасників використовують дані бухгалтерського обліку з нарахування оплати праці. Кожному працюючому власнику підраховують суму заробітної плати з початку року. Коефіцієнт розподілу (K_p) визначають наступним чином: $K_p = D / O_p$, де D – сума дивідендів, що підлягає розподілу; O_p – загальна сума оплати праці всіх учасників.

Розподіл дивідендних виплат проводять за формулою: $D(1) = O_p(1) \times K_p$, де $D(1)$ – сума дивідендів учасника №1; $O_p(1)$ – оплата праці учасника №1.

Бруханський Р. Ф. вказує, що часто мова йде не про фактично визначений майновий індивідуальний об'єкт, а лише про право на його отримання, тобто майновий персональний пай розглядається лише як певна умовна частина майна в грошовому еквіваленті [2, с. 74].

Царук В. Ю. стверджує, що надзвичайно важливим є впровадження ефективної системи аналітичного забезпечення управління в цілому, і дивідендної політики зокрема [4, с. 80].

Вище наведені варіанти розподілу дивідендів передбачають наявність певних відмінностей у підходах і критеріях розподілу дивідендних виплат, тому для кожної категорії учасників підприємства найбільш вигідним є лише один із наведених варіантів.

Список використаних джерел

1. Бруханський Р. Ф. Особливості концепції дивідендної політики сільськогосподарських підприємств. Наука молода. Тернопіль : Економічна думка, 2003. № 1. С. 73-78.
2. Царук В. Ю. Фінансова звітність підприємств в сучасних умовах господарювання: проблемні аспекти і перспективи розвитку. Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка. Економічні науки. 2017. Випуск 26. С. 236-243.
3. Царук В. Необхідність формування аналітичної системи корпоративного управління. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2020. Вип 1. С. 79-88.
4. Brukhanskyi R. F. The process of intellectualization of strategic financial accounting on the basis of accounting engineering. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2016. Випуск 2. С. 18-24.